

ВЫКАРЫСТАННЕ СЭРВІСАЎ WEB 2.0 НА ЎРОКАХ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Сабалеўская Кацярына Генадзьеўна,

*настаўніца беларускай мовы і літаратуры, ДУА «Чаініцкая гімназія»
(г. Чаінікі, Рэспубліка Беларусь)*

У дадзеным артыкуле разглядаецца вопыт прымянення сэрвісаў Web 2.0 на ўроках беларускай мовы. Мэтай артыкула з'яўляецца навуковае абгрунтаванне выкарыстання і практычнае прымяненне сэрвісаў Web 2.0 на ўроках.

Ключавыя словы: інфармацыйныя тэхналогіі, сэрвісы Web 2.0, выкарыстанне на уроках беларускай мовы

Новыя інфармацыйныя тэхналогіі – гэта не толькі новыя тэхнічныя сродкі, але і новыя формы і метады выкладання, сучасныя падыходы да працэсу навучання і выхавання, адукацыйныя тэхналогіі і праектная метадыка. Інтэрнэт-рэсурсы дазваляюць рэалізаваць асобна арыентаваны падыход да адукацыйнага працэсу, забяспечваюць індывідуалізацыю і дыферэнцыяцыю навучання з улікам здольнасцей вучняў, іх інтарэсаў і патрэбы.

Пад сеткавымі адукацыйнымі тэхналогіямі прынята разумець сэрвісы Web 2.0. На думку Е. Д. Патаракіна [1], Web 2.0 – гэта пакаленне сеткавых сэрвісаў, якое дае магчымасць карыстальнікам сумесна працаваць з дакументамі, абменьвацца інфармацыяй, а таксама працаваць з масавымі публікацыямі (на аснове вэб-прыкладанняў сацыяльных сэрвісаў). Выкарыстанне такіх сэрвісаў заснавана на актыўнай дзейнасці і ўзаемадзеянні ўсіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу.

Выкарыстанне ў практыцы настаўніка рэсурсаў Web 2.0 з'яўляецца не толькі эфектыўным сродкам развіцця камунікатыўных уменняў вучняў, але і дазваляе забяспечыць фарміраванне цэласнай карціны свету ў свядомасці вучняў, а таксама забяспечыць яго развіццё. Адкрытасць, даступнасць, інтэрактыўнасць, калектыўнасць – галоўныя прынцыпы сэрвісаў Web 2.0.

Пры ўсёй разнастайнасці ў сваёй працы аддаю перавагу наступным рэсурсам Web 2.0.

Гэта пошукавыя сістэмы, энцыклапедыі і даведнікі, напрыклад, рэсурс www.knowbiology.ru. Ён фарміруе ўменні ў вучняў працаваць з даведачнымі матэрыяламі, пошукам інфармацыі для дасягнення навучальных задач. Менавіта рэгулярны зварот да энцыклапедыі і даведніка фарміруе ў вучняў інфармацыйныя пазнавальныя ўменні.

Сэрвіс «воблака слоў» у сваёй педагагічнай дзейнасці я выкарыстоўваю для візуалізацыі дадзеных. Форма аблока, яго колер і шрыфт падбіраецца адвольна. Аблокі слоў можна складаць на розную тэматыку. Спачатку можна прапанаваць вучням гатовыя формы, а пасля яны ствараюць аблокі да ўрокаў самі (мал. 1).

Для арганізацыі групавой або калектыўнай працы з нататкамі, стыкерамі, фота, відэаматэрыяламі выкарыстоўваецца онлайн-дошка. Уся інфармацыя пры працы ў дадзеным сэрвісе арганізавана ў адзін віртуальны стол. У педагагічнай дзейнасці віртуальная дошка часта выкарыстоўваецца пры правядзенні рэфлексіі ў канцы ўрока, арганізацыі работы па развіцці мовы. Вучні маюць магчымасць не толькі выказаць свой пункт гледжання, але і «ўбачыць», што іншыя думаюць па гэтаму пытанню, даць каментарый прачытанаму.

Незамэннымі на ўроках, з пункту гледжання нагляднасці, даступнасці ўспрымання і аптымізацыі прасторы, з'яўляюцца інтэрактыўныя плакаты. Яны ўяўляюць сабой выявы з актыўнымі пазнакамі, якія могуць ўключачь у сябе аўдыё-і відэаматэрыялы, спасылкі на тэсты, правілы, табліцы, інтэрактыўныя практыкаванні і іншыя матэрыялы. Аснову (малюнак) можна падабраць у залежнасці ад тэмы. Далей наносяцца пазнакі з гіперспасылкамі. На адным плакаце можна змясціць усю інфармацыю па тэме, прычым ён не будзе перагружаны малюнкамі, а ў кожным канкрэтным выпадку можна выбраць розную паслядоўнасць дзеянняў. Магчымасць выкарыстання інтэрактыўных плакатаў бязмежная. Цікавы варыянт прымянення інтэрактыўных плакатаў як плана ўрока.

Ён можа ўяўляць сабой план падарожжа. У дадзеным выпадку на ўроку, праходзячы па маршруце, паступова адкрываюцца патрэбныя гіперспасылкі і выконваюцца канкрэтныя заданні. Інтэрактыўныя плакаты можна выкарыстоўваць на ўроках, факультатывных занятках, пры падрыхтоўцы і правядзенні прадметных алімпіяд, выхаваўчых мерапрыемстваў.

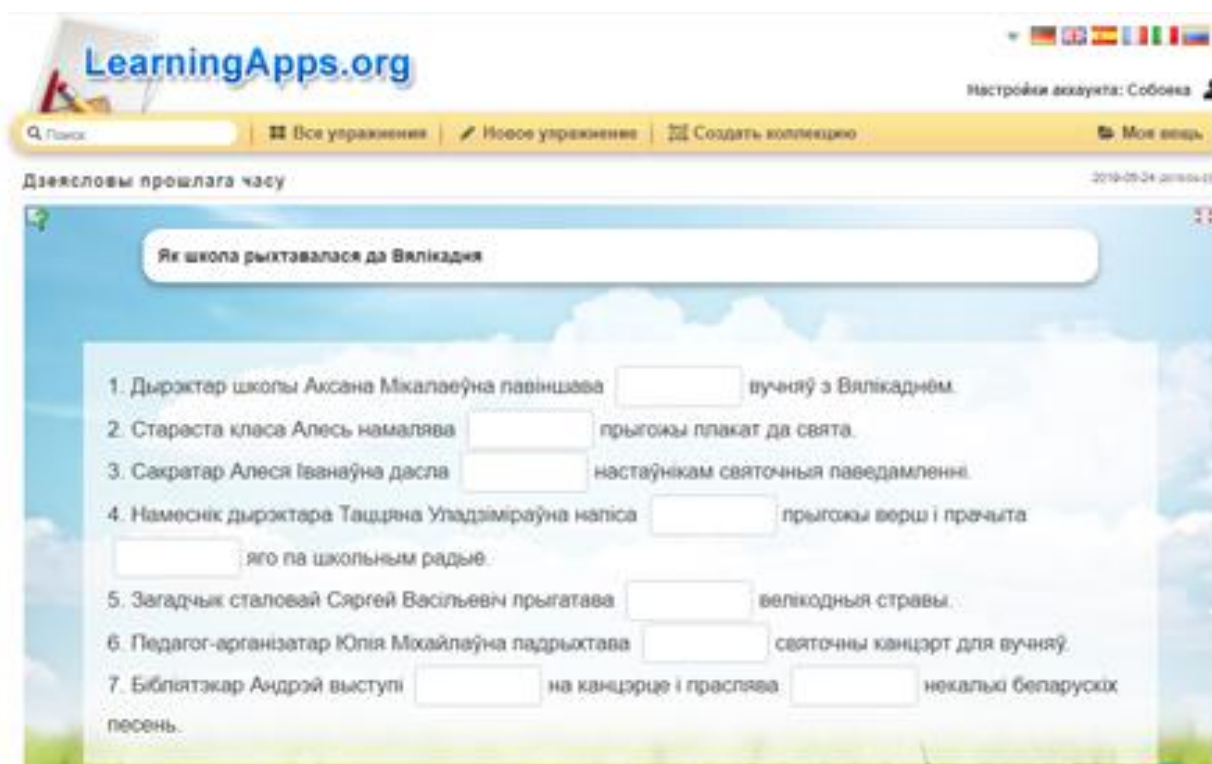
Таксама выкарыстоўваю Learning Apps – сэрвіс, які дазваляе ствараць наступныя тыпы заданняў:

- заданні на суаднясенне і адпаведнасць;
- множны выбар, у тым ліку з мультымедычным кантэнтам;
- відэаматэрыял з заданнямі – устаўкамі да відэафрагментаў;
- заданні на выбар з мультымедычным зместам (віктарына);
- стужка часу;
- заданні на ўсталяванне правільнага парадку (з дапамогай дадзенага задання можна прапанаваць сваім вучням аднавіць ход падзей прачытанага або праслуханага тэксту, расставіць рэплікі дыялогу ў правільным парадку, ці проста расставіць словы ў правільнай паслядоўнасці, каб атрымаўся тэкст).

Такія заданні выклікаюць вялікую цікавасць у вучняў, а іх выкананне займае менш часу, чым аналагічныя практыкаванні ў сшытках (мал.3).

Яшчэ адзін сэрвіс, які я выкарыстоўваю на ўроках – сэрвіс Calameo (<http://ru.calameo.com/>) дазваляе ператварыць тэкставыя дакументы, прэзентацыі, pdf-файлы, дакументы, створаныя ў OpenOffice ў інтэрактыўныя кнігі. Такую кнігу лёгка размясціць на любым сайце або блоге, для гэтага патрабуецца толькі ўставіць спасылку на яе. Flip book ўяўляе сабой кнігу, часопіс або сшытак з малюнкамі. Усе выявы маюць мінімальныя адрозненні

паміж сабой, а пры адносна хуткім перагортванні старонак можна дасягнуць эфэкт малюнка, які рухаецца. Калісьці гэты спосаб актыўна выкарыстоўвалі ў сваёй працы мультыплікатары. У выніку выкарыстання дадзеных сэрвісаў атрымліваецца электронны вучэбны дапаможнік. Набор старонак з навучальным матэрыялам, аб'яднаных у агульную абалонку і з арганізаванай навігацыяй. У ідэале – яшчэ і са зваротнай сувяззю паміж вучням і настаўнікам. Працуе такі навучальны дапаможнік у электронным выглядзе, гэта значыць з экрана камп'ютара, тэлефона, іншай прылады.

Малюнак 3. Дапоўніць тэкст

Яшчэ адной асаблівасцю выкарыстання сэрвісаў Web 2.0 на ўроках з'яўляецца неабходнасць забеспячэння рэалізацыі прынцыпаў здароўезберажэння, што ажыццяўляецца праз: дакладны інструктаж па рабоце з персанальнымі прыладамі; захаванне санітарна-гігіенічных нормаў (час працы вучняў 5-7 класаў з індывідуальнымі прыладамі да 15 хвілін, неабходнасць размінкі для вачэй і т.п.); стварэнне камфортнай псіхалагічнай атмасферы на ўроку.

Такім чынам, выкарыстанне сэрвісаў Web 2.0 у адукацыйным працэсе на ўроках беларускай мовы дазваляе вырашаць праблему развіцця ў вучняў уменняў. Вучні: ствараюць, ужываюць і ператвараюць мадэлі і схемы з выкарыстаннем розных тыпаў візуалізацыі; распрацоўваюць, праводзяць параўнанне на аснове самастойна выбраных прыкмет, крытэрыяў; вучацца прыёмам самаарганізацыі; ажыццяўляюць самакантроль валодання сацыякультурнымі ведамі і камунікатыўнымі ўменнямі.

Літаратура

1. Патаракин, Е. Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю [Электронный ресурс] / Е. Д. Патаракин. – 2-е изд., испр. – М: Интуит.ру, 2007. – 64 с. (Учебно-методическое пособие).

USING WEB 2.0 SERVICES IN THE BELARUSIAN LANGUAGE LESSONS

E.G. Sobolevskaya

This article discusses the experience of using Web 2.0 services in the Belarusian language lessons. The purpose of the work is the scientific justification of the use and practical application of Web 2.0 services in the classroom.

Keywords: information technologies, Web 2.0 services, their use in the Belarusian language lessons.